

BM-II.059.1.711.2024

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 6723 Pana Posła Andrzeja Śliwki w sprawie poziomu bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

W końcu października 2024 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy w województwie warmińsko-mazurskim wynosiła 36,8 tys. i była o 2,2% niższa niż rok wcześniej, podczas gdy w tym samym czasie liczba bezrobotnych w kraju spadła o 0,6%. Jednak stopa bezrobocia rejestrowanego w tym województwie pozostaje jedną z najwyższych w Polsce. W końcu października br. wyniosła 7,9% co oznacza, że była na tym samym poziomie, co w końcu października roku 2023 i o 3 punkty procentowe przewyższała wskaźnik dla kraju. Z całego województwa tylko Olsztyn i powiat iławski odnotowały wskaźnik bezrobocia niższy od krajowego. Szczegółowe dane nt. liczby bezrobotnych oraz stopy bezrobocia w kraju, w województwie warmińsko-mazurskim oraz w poszczególnych powiatach tegoż województwa, przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych i stopa bezrobocia rejestrowanego

Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych w końcu miesiąca			Stopa bezrobocia rejestrowanego w końcu miesiąca	
	X.2024	wzrost/spadek do analogicznego okresu ub. r.		X.2024	wzrost/ spadek do analogicznego okresu ub. r. w pkt. proc.
	w liczbach		w %		
POLSKA	765 510	-4 936	-0,6	4,9	-0,1
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	36 823	-823	-2,2	7,9	0,0
bartoszycki	2425	-291	-10,7	15,8	-1,2
braniewski	1553	-37	-2,3	14,6	-0,1
działdowski	2559	-117	-4,4	11,9	-0,3
elbląski	2154	-103	-4,6	11,9	-0,3
ełcki	2936	-73	-2,4	10,1	-0,2
giżycki	1356	-26	-1,9	8,4	0,0
iławski	1354	-71	-5,0	4,2	-0,1
kętrzyński	2504	-175	-6,5	14,7	-1,2
lidzbarski	1191	-58	-4,6	10,2	-0,1
mragowski	1161	10	0,9	7,6	0,2
nidzicki	624	31	5,2	6,7	0,5
nowomiejski	1456	-71	-4,6	9,9	-0,3
olecki	1397	-155	-10,0	12,2	-0,5
olsztyński	2476	-53	-2,1	6,0	-0,1
ostródzki	2791	223	8,7	8,6	0,8
piski	1801	82	4,8	12,5	1,0
szczycieński	1899	40	2,2	9,0	0,4
gołdapski	517	15	3,0	7,1	0,3
węgorzewski	611	45	8,0	11,0	0,9
m. Elbląg	2385	-105	-4,2	6,2	-0,2
m. Olsztyn	1673	66	4,1	2,0	0,1

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy i stopa bezrobocia wg Głównego Urzędu Statystycznego

Warmińsko-mazurskie od lat utrzymuje się w gronie województw o wysokiej stopie bezrobocia, a sytuacja na tamtejszym rynku pracy może być trudniejsza z uwagi na rolniczy

charakter województwa oraz wciąż odczuwalne konsekwencje transformacji ustrojowej (np. likwidacja Państwowych Gospodarstw Rolnych).

W końcu października br. najwięcej osób zarejestrowanych w urzędach pracy województwa warmińskiego pracowało wcześniej w następujących sekcjach Polskiej Klasyfikacji Działalności: przetwórstwie przemysłowym, handlu hurtowym i detalicznym, naprawianie pojazdów samochodowych i motocykli, budownictwie oraz w działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi. Stopa bezrobocia rejestrowanego nie jest liczona dla branż.

Według wstępnych danych, w końcu listopada br. poziom bezrobocia tak w kraju, jak i w województwie warmińsko-mazurskim wzrósł, a szacowany przez MRPiPS wskaźnik bezrobocia rejestrowanego zwiększył się do 5% w kraju i 8,1% w województwie warmińsko-mazurskim. Ostateczne dane opublikuje GUS. Wzrost w listopadzie jest związany z sezonowością zmian zachodzących na rynku pracy, zatem w kolejnych miesiącach również należy spodziewać się wzrostu stopy bezrobocia rejestrowanego. Natomiast podkreślić trzeba, że liczba bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim jest dziś 4,5-krotnie niższa niż w przededniu naszego wstąpienia w struktury Unii Europejskiej. Stopa bezrobocia zmniejszyła się z ok. 30% do ok. 8%, co oznacza, że sytuacja w województwie znacząco się poprawiła. O ile nie wystąpią nieprzewidziane okoliczności, trend ten powinien się utrzymać, a luka pomiędzy popytem na pracę a podażą pracy z roku na rok ulegać stopniowemu zmniejszeniu.

Migracje, zarówno wewnętrzne, jak i międzynarodowe, są dziś zjawiskiem naturalnym, a młodzież, która udaje się na studia do innych miast czy krajów, często wiąże swoją przyszłość z możliwościami, jakie oferują duże aglomeracje. Jakkolwiek władze lokalne mogą zachęcać młodych ludzi do osiedlania się i pracy na terenie podległej im jednostki, to ostateczna decyzja uzależniona jest wyłącznie od indywidualnego wyboru każdej osoby.

Zgodnie z danymi GUS w 2023 r. migracje wewnętrzne na pobyt stały na terytorium Polski podjęło 17,1 tys. mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego, w tym 11,6 tys. w wieku produkcyjnym (18-59/64 lata). Większość migracji z województwa warmińsko-mazurskiego dotyczyła migracji wewnętrznych w obrębie województwa (ok. 65%), zaś na liście innych województw, do których przenosili się mieszkańcy warmińsko-mazurskiego, zarówno na pobyt stały, jak i czasowy, były województwa: pomorskie, mazowieckie, kujawsko-pomorskie i podlaskie.

Saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały w przypadku województwa warmińsko-mazurskiego było ujemne i wyniosło -2,2 tys. osób (17,1 tys. odpływ ludności, 14,9 tys. napływ). W skali Polski województwo warmińsko-mazurskie zajęło tym samym 5. od końca miejsce pod względem wartości bilansu migracji wewnętrznych mieszkańców, za województwami: lubelskim, świętokrzyskim, podkarpackim i śląskim. Migracje wewnętrzne na pobyt czasowy trwający ponad 3 miesiące w roku 2023 podjęło, według danych GUS, 17,3 tys. mieszkańców województwa, w tym 10,3 tys. w jego granicach. Z kolei na emigrację zagraniczną na pobyt stały zdecydowało się 0,5 tys. mieszkańców warmińsko-mazurskiego, z czego ponad 90% w kierunku państw europejskich, głównie do Wielkiej Brytanii oraz Niemiec.

Inwestycje są czynnikiem sprzyjającym korzystnym zmianom na rynku pracy, mają też pozytywny wpływ na proces migracji zarobkowych. W ostatnich dwóch dekadach w praktycznie wszystkich regionach kraju poprawiła się infrastruktura drogowa, sieć

wodociągowa, elektroenergetyczna, mieszkalnictwo, zrewitalizowano wygląd wielu miast, odnowiono place, szkoły, budynki użyteczności publicznej, zainwestowano w nowoczesną edukację. Beneficjentami tych zmian byli także mieszkańcy województwa warmińsko-mazurskiego. Jako Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nie realizuję wprawdzie inwestycji publicznych, jednakże resort, którym kieruję, na bieżąco monitoruje sytuację na rynku pracy, zwłaszcza w kontekście bezrobocia rejestrowanego oraz jego regionalnego zróżnicowania, i w razie potrzeby reaguje na pojawiające się problemy.

Każda osoba gotowa do podjęcia zatrudnienia po zarejestrowaniu się w powiatowym urzędzie pracy (PUP) może korzystać z instrumentów rynku pracy określonych w przepisach ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2024 r. poz. 475 z późn. zm.), przewidzianych dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy, wśród instrumentów tych wymienić trzeba:

- pomoc w znalezieniu pracy, przede wszystkim przez pośrednictwo pracy oraz poradnictwo zawodowe,
- pomoc w rozwoju zawodowym przez oferowane szkolenia, sfinansowanie studiów podyplomowych,
- pomoc w zdobyciu doświadczenia zawodowego poprzez oferowane staże, przygotowanie zawodowe dorosłych,
- pomoc w podjęciu zatrudnienia subsydiowanego u pracodawcy przez skierowanie do pracy na refundowane stanowiska pracy,
- skierowanie do udziału w programie specjalnym w przypadku, gdy istnieje konieczność zastosowania pozaustawowych form wsparcia,
- pomoc finansową w podjęciu działalności gospodarczej, pozwalającą również na pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa niezbędnego dla osoby zakładającej własną firmę.

Ważnym elementem nowoczesnego pośrednictwa pracy jest rozwój usług elektronicznych. Już teraz klienci PUP mogą wnioskować o formy pomocy poprzez usługi elektroniczne. Pracodawcy mogą składać oferty pracy do PUP poprzez e-mail, fax a także przez stronę internetową: <https://www.biznes.gov.pl/pl> lub przez e-formularz na stronie <https://www.praca.gov.pl>. Zgłoszone oferty pracy zamieszczane są w Centralnej Bazie Ofert Pracy (CBOP) (<https://oferty.praca.gov.pl>) lub w bazie ofert pracy na portalu EURES (<https://eures.europa.eu>). CBOP prezentuje także propozycje praktyk studenckich w administracji rządowej oraz jednostkach jej podległych i nadzorowanych, a także oferty praktyk czy staży zgłaszanych bezpośrednio przez pracodawców. Stanowi też cenne źródło informacji na temat organizowanych przez powiatowe i wojewódzkie urzędy pracy wydarzeń, takich jak targi pracy, giełdy pracy, szkolenia. Ogólnodostępna i bezpłatna baza ofert pracy gromadzi tysiące propozycji stażu, praktyk i przygotowania dorosłych, a także ofert pracy pracodawców krajowych, którzy poszukują pracowników z Polski i tzw. rynku unijnego.

Specjalistyczną pomoc dla osób bezrobotnych świadczą doradcy zawodowi, udzielający porad ułatwiających zmianę kwalifikacji, wybór nowego zawodu i podjęcie zatrudnienia. Wsparcie to jest szczególnie istotne w przypadku osób długotrwale bezrobotnych. Działania doradców ukierunkowane są na udzielenie klientom pomocy, aby potrafili realnie ocenić szansę uzyskania pracy, wybrać właściwy kierunek ścieżki zawodowej, wzmocnić swoją pozycję na rynku pracy.

Podległy mi resort na bieżąco monitoruje sytuację grup, które w warunkach wolnego rynku należy uznać za szczególnie wrażliwe. Do takich osób należą np. długotrwale bezrobotni, mieszkańcy wsi, czy ludzie młodzi. Obowiązująca ustawa zawiera dedykowane im instrumenty, ułatwiające rozpoczęcie drogi zawodowej, powrót na rynek pracy oraz utrzymanie trwałego zatrudnienia. W przypadku ludzi młodych dodatkowe formy wsparcia dotyczą:

- skrócenia do 4 miesięcy czasu, w którym urząd pracy zobowiązany jest przedstawić osobie do 25 r.ż. ofertę pracy lub ofertę działań aktywizacyjnych,
- objęcia bezrobotnych do 30 r.ż. instrumentami wspierającymi mobilność i zatrudnienie na rynku pracy, takimi jak: bon szkoleniowy, bon stażowy, bon zatrudnieniowy, bon na zasiedlenie,
- udzielania pożyczek z Funduszu Pracy na utworzenie stanowiska pracy lub podjęcie działalności gospodarczej, o którą mogą ubiegać się m.in. poszukujący pracy absolwenci szkół i uczelni w okresie 48 miesięcy od dnia ukończenia szkoły lub uzyskania tytułu zawodowego oraz studenci ostatniego roku studiów,
- refundację pracodawcom składek na ubezpieczenia społeczne za bezrobotnych do 30 r.ż. podejmujących pierwszą pracę,
- zwolnienia pracodawców z obowiązku odprowadzania składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za zatrudnione osoby w wieku do 30 r.ż.
- pierwszeństwa w skierowaniu do udziału w programach specjalnych, w przypadku gdy sytuacja na lokalnym rynku pracy i potrzeby młodych bezrobotnych wymagają podjęcia niestandardowych działań w zakresie aktywizacji zawodowej.

Dodatkowo, młodzież zainteresowana podjęciem zatrudnienia oraz rozwojem zawodowym może korzystać ze wsparcia Ochotniczych Hufców Pracy, które są państwową jednostką wyspecjalizowaną w działaniach na rzecz młodzieży, w szczególności młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym oraz bezrobotnych do 25 roku życia.

W ciągu 10 miesięcy 2024 r. z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu skorzystało 11,2 tys. zarejestrowanych bezrobotnych w woj. warmińsko-mazurskim, w tym 4 tysiące młodych ludzi do 30 roku życia. W tym miejscu należy podkreślić, że choć młodzi stanowili około 25% bezrobotnych w województwie, to ich udział w grupie osób aktywizowanych wyniósł ponad 35%.

Od połowy 2023 r. w Polsce działają punkty doradztwa dla młodzieży. Placówki finansowane są ze środków Funduszu Pracy, przyznanych w toku naboru na projekty pilotażowe pn. Czas na młodych – punkty doradztwa dla młodzieży, adresowanego do powiatowych urzędów pracy na terenie powiatów, w których udział osób młodych do 30 r. ż. w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych przekraczał na koniec grudnia 2022 r. 23,9%, przewyższając średnią krajową. W ramach pilotażu na terenie woj. warmińsko-mazurskiego dofinansowanie otrzymały Powiatowy Urząd Pracy w Iławie i Powiatowy Urząd Pracy w Gołdapi. Na realizację pilotażu w woj. warmińsko-mazurskim przeznaczono ponad 1,2 mln zł.

W Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przygotowano projekt ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia. Założeniem reformy jest dostosowanie przepisów do aktualnych potrzeb osób poszukujących pracy i pracodawców szukających pracowników, ale również, co istotne, poprawa jakości usług świadczonych przez urzędy pracy. W projekcie zaproponowano przepisy dotyczące wzmocnienia wsparcia osób młodych, przewidujące

m.in.: ustanowienie funkcji doradcy ds. osób młodych w powiatowych urzędach pracy, możliwość tworzenia w urzędach pracy punktów oferujących osobom młodym zintegrowane usługi (tzw. one stop shop), a także możliwości realizacji na gruncie ustawy programów rządowych ukierunkowanych na wsparcie zatrudnienia osób młodych. Priorytetowy charakter pomocy oferowanej tej grupie dotyczy także pierwszeństwa bezrobotnych do 30 r. ż. w kierowaniu do form wsparcia oraz obligatoryjnego tworzenia Indywidualnego Planu Działań dla bezrobotnych lub poszukujących pracy osób do 30 roku życia (sporządzenie takiego planu ma poprzedzać ocena umiejętności cyfrowych bezrobotnego lub poszukującego pracy do 30 roku życia).

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Łukasz Krasoń

Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych

Sekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/